

Kronika MNiSW 07-08/2011 | FA 07-08/2011 | Forum Akademickie

FA 07-08/2011

Narodowe Centrum Nauki

Lawina wniosków

Od dużego sukcesu rozpoczęło swoją działalność konkursową Narodowe Centrum Nauki, powołane do życia reformą nauki w październiku 2010 roku. Pierwsze konkursy cieszyły się wielką popularnością wśród naukowców.

– Niezwykle budujące jest to, że nasi naukowcy tak chętnie skorzystali z możliwości wprowadzonych w reformie nauki. Gotowi są stawać do otwartej konkurencji o środki na badania i poddawać swoje wnioski ocenie innych naukowców – mówi minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Barbara Kudrycka. – Decentralizacja poprzez oddanie procedur konkursowych i płatniczych w ręce gremiów naukowych oraz akceptacja środowiska naukowego dla takich sprawdzonych w Europie zasad grantowych to jedna z najważniejszych wartości reformy nauki. Pierwsze miesiące działalności Narodowego Centrum Nauki potwierdzają słuszność wprowadzonych nowych mechanizmów finansowania badań – podkreśla minister nauki.

15 czerwca upływał termin składania wniosków do programów ogłoszonych wiosną przez NCN. Serwery Ośrodka Przetwarzania Informacji, na które wpływały wnioski, dosłownie się gotowały. W związku z tym termin przedłużono o kolejne dwa dni, czyli do 17 czerwca. Na cztery konkursy polscy naukowcy zgłosili 7890 projektów, wnioskując o subwencje w wysokości 2,5 mld zł. *– Liczba wniosków, które spłynęły na pierwsze cztery ogłoszone przez nas konkursy, jest imponująca. Amerykańska agencja grantowa – National Science Foundation – otrzymuje rocznie około 40 tysięcy zgłoszeń, czyli tylko pięć razy więcej. Trzeba też pamiętać, że w tym roku napłyną do NCN wnioski na konkurs, który ogłosiliśmy w połowie czerwca [czyt. obok] i dwa konkursy, których ogłoszenie planujemy we wrześniu. Tak znaczna liczba zgłoszeń wymaga od nas bardzo wyężonej pracy, ponieważ cały personel NCN to tylko 65 osób. Dla porównania, NSF zatrudnia 2100 pracowników – mówi prof. Andrzej Jajszczyk, dyrektor NCN.*

Polscy naukowcy najczęściej składali wnioski w obszarze nauk ścisłych i technicznych. Stanowiły one aż 42 proc. wszystkich projektów przesłanych do NCN drogą elektroniczną. Rekordową liczbę wniosków – aż 786 – przesłano w ramach panelu ST8 *Inżynieria procesów i produkcji*. Inżynierowie i naukowcy zajmujący się naukami ścisłymi ubiegają się o ponad połowę środków wnioskowanych we wszystkich konkursach. W zakresie nauk o życiu zarejestrowano 32 proc. wszystkich wniosków, zaś w ramach trzeciej grupy – nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce – nieco ponad 25 proc.

Spośród czterech typów konkursów największym zainteresowaniem cieszył się konkurs na finansowanie projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów adresowany do wszystkich naukowców. O pieniądze w tym konkursie rywalizuje ponad 3700 wniosków. Nieco mniej projektów spłynęło na konkurs skierowany do osób rozpoczynających karierę naukową, a nieposiadających stopnia naukowego doktora, czyli w ogromnej większości doktorantów polskich uczelni. O środki z tej puli rywalizuje ponad 2,5 tys. projektów. W konkursie dla osób rozpoczynających karierę naukową posiadających stopień naukowy doktora, o finansowanie ubiega się niespełna 1,5 tys. projektów. Najmniejszą popularnością cieszył się konkurs na finansowanie projektów badawczych niepodlegających współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych realizowanych w ramach programów lub inicjatyw międzynarodowych ogłaszanych we współpracy dwu- lub wielostronnej albo projektów badawczych realizowanych przy wykorzystaniu wielkich międzynarodowych urzędów badawczych (tzw. projekty międzynarodowe niewspółfinansowane). O środki w ramach tego konkursu ubiega się 316 wnioskodawców.

– Nie ma dramatycznych różnic w liczbie zgłoszonych wniosków w poszczególnych grupach nauk, chociaż najbardziej aktywni byli przedstawiciele nauk ścisłych i technicznych. Zgodnie z naszymi oczekiwaniami największe różnice wystąpiły w konkursie na projekty międzynarodowe niewspółfinansowane, gdzie w naukach humanistycznych i społecznych zgłoszono tylko 44 wnioski, w naukach o życiu – 100, a w naukach ścisłych i technicznych – 172. Łącznie we wszystkich konkursach najmniejsze wymagania

finansowe mieli humaniści, a przedstawiciele nauk ścisłych i technicznych – największe – mówi prof. Jajszczyk.

Rozstrzygnięcie konkursów nastąpi prawdopodobnie wczesną jesienią.

MDW, pik

Więści z NCN

W połowie czerwca Narodowe Centrum Nauki ogłosiło konkurs dla doświadczonych naukowców na finansowanie projektów badawczych z zakresu badań podstawowych, mających na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe. Wniosek o finansowanie projektu badawczego (w językach polskim i angielskim) należy przygotować w formie elektronicznej w systemie dostępnym na stronie internetowej Ośrodka Przetwarzania Informacji (<https://osf.opi.org.pl/>) i wraz z wersją drukowaną projektu (1 egzemplarz) przesłać do Narodowego Centrum Nauki do 15 września 2011. Za doświadczonego naukowca NCN uważa osobę posiadającą stopień naukowy doktora, która w okresie ostatnich 10 lat miała znaczące publikacje, w tym monografię, kierowała projektami badawczymi, zasiadała w ważnych gremiach naukowych, otrzymała znaczące nagrody naukowe. Do konkursu można zgłaszać projekty trwające od 3 do 5 lat o wartości od 1-3 mln zł. Szczegółowe informacje o konkursie można uzyskać w Narodowym Centrum Nauki oraz na stronie internetowej www.ncn.gov.pl. NCN opublikowała też plany konkursów na lata 2011-2012. Wynika z niego, że jeszcze w tym roku ogłoszone będą konkursy na finansowanie projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów oraz na finansowanie projektów badawczych realizowanych przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora. Na rok 2012 Centrum anonsuje kolejne 8 konkursów.